

Stratégia baum2023+

FOT
O ©
Mar
ek
Veľč
ek

MESTSKÝ REGIÓN BRATISLAVA-OKOLIE
STADTREGION BRATISLAVA-UMLAND

v rámci projektu baum_cityregion
2022.11.26

www.baumregion.eu

Obsah

Pozadie.....	3
Priorita Kultúra a cestovný ruch	5
Pozadie a východisková situácia.....	5
Potreba	5
Základná stratégia	5
Ciele	5
Opatrenia a projektové návrhy	6
Náčrt vlajkového projektu	12
Priorita Ochrana prírody a klímy.....	13
Pozadie a východisková situácia.....	13
Potreba	13
Základná stratégia	13
Ciele	13
Opatrenia a projektové návrhy	14
Náčrt vlajkového projektu	14
Priorita Priestor a Človek.....	17
Pozadie a východisková situácia.....	17
Potreba	17
Základná stratégia	17
Ciele	18
Opatrenia a projektové návrhy	18
Priorita Mobilita.....	21
Pozadie a východisková situácia.....	21
Potreba	21
Základná stratégia	21
Ciele	22
Opatrenia a projektové návrhy	23
Náčrt vlajkového projektu	23
Vlajkové projekty na realizáciu stratégie.....	27
Termíny a koordinačné stretnutia.....	28
Dodatok	28

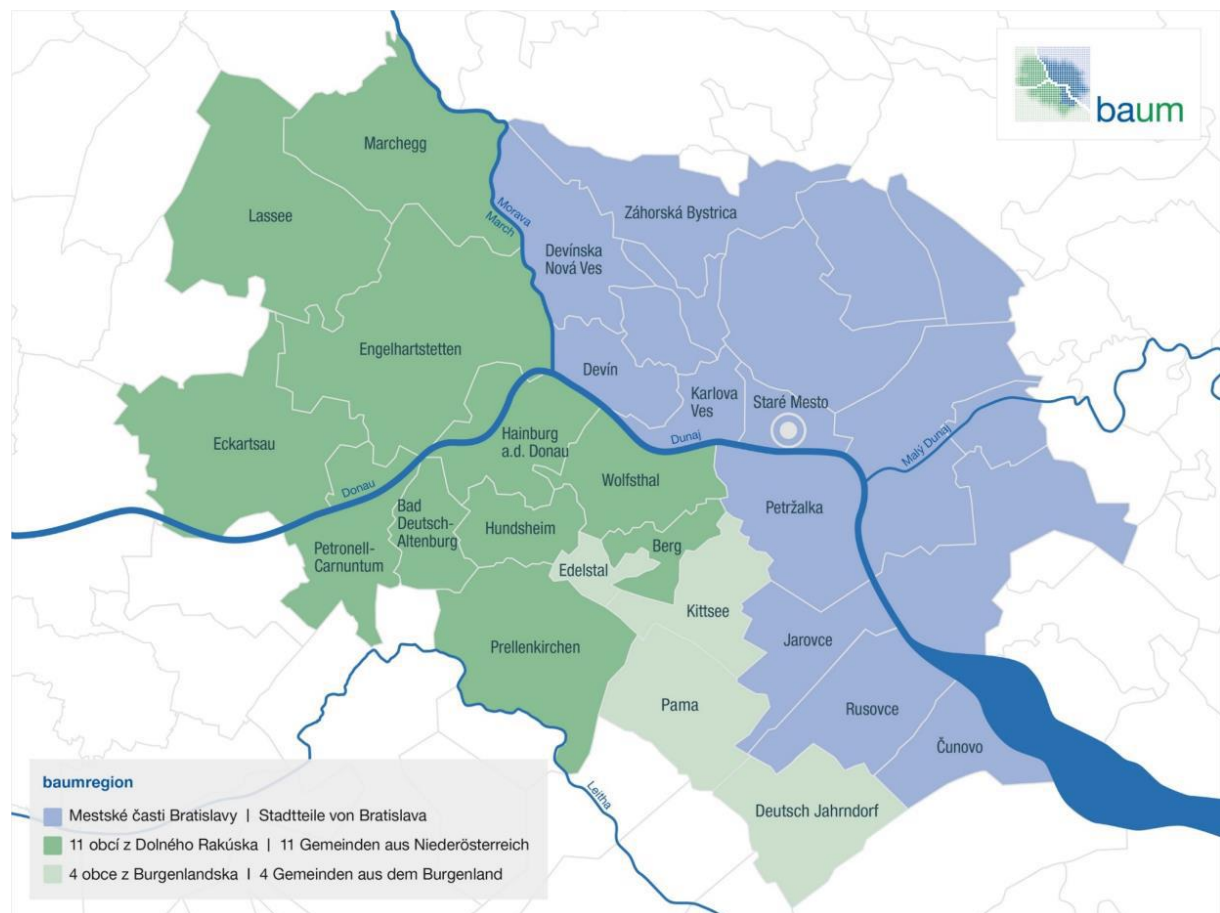
IMPRESSUM

Objednávateľka:	Wirtschaftsagentur (Ekonomická agentúra) Burgenland GmbH / Projekt baum_cityregion
Adresa:	Marktstraße 3, 7000 Eisenstadt
Kontaktné osoby:	Harald Ladich, Christian Berger, Andrea Kasanická Kostolná
Spracovatelia:	Hannes Schaffer, Albin Janko - www.mecca-consulting.at

POZADIE

Od roku 2000 jestvujú snahy o naštartovanie spolupráce medzi Bratislavou a jej okolím. Dôvodom je rastúca funkčná vzájomná prepojenosť medzi mestom Bratislava a jeho rakúskym okolím. Jestvuje však aj množstvo prekážok, ktoré vytvára jazyková bariéra a administratívne hranice. Výzvy, ktoré vznikajú v rámci tohto mestského regiónu, sú rôznorodé a možno ich vyriešiť len s pomocou cezhraničného prístupu.

Doterajšie zameranie spolupráce baum spočívalo v intenzifikácii spolupráce prihraničných obcí a mestských častí a dôležitých odborných oddelení spolkových krajín Dolné Rakúsko a Burgenland a mesta Bratislava, a v nadväzovaní spolupráce ďalších kľúčových aktérov v pohraničnej oblasti.

Doterajšia spolupráca sa dá rozdeliť do nasledujúcich fáz:

- **Fáza 1: Voľné spolupráce so zameraním na územný rozvoj a analýzy (2000-2016):** Rad projektov financovaných EÚ k téme (KOBRA, KOBRA+, baum 2011-2014) sa sústreďoval zväčša na vypracúvanie koncepcií/analýz pre Bratislavu a jej rakúske okolie. Tematická priorita týchto spoluprác sa obmedzovala na územný rozvoj – napríklad v rámci baum vznikla urbanistická štúdia pre Bratislavu a koncepcia územného rozvoja pre rakúske okolie.
- **Fáza 2: Intenzívnejšia spolupráca so širším tematickým spektrom (od roku 2017) -** Štart Interreg SK-AT projektu baum2020 v marci 2017 vyústil do intenzívnejšej spolupráce mesta Bratislava s organizáciami NÖ.Regional a Regionalmanagement Burgenland. K téme „Priestor

& Životné prostredie“ sa pridali témy „Mobilita“ a „Lokálne spolupráce“. Projekt baum okrem toho vystupoval ako platforma na riešenie celkom konkrétnych cezhraničných výziev a ako Iniciátor cezhraničných iniciatív.

V priebehu projektu baum2020 sa podnikli prvé inštitucionalizačné kroky pre tento mestský región:

- 1.) Inštalácia spoločnej projektovej kancelárie v Bratislave
 - 2.) Etablovanie cezhraničných formátov podujatí [Konferencia baum a bilaterálne stretnutia starostov]
 - 3.) Hľadanie možností ďalšieho rozvoja na administratívnej a strategickej úrovni (baum2020-Štúdia udržateľnosti a Memorandum baum2020+)
- **Fáza 3: baum_cityregion** - V polovici roka 2021 bolo podpísané Memorandum baum2020+, v rámci ktorého mesto Bratislava, spolkové krajiny Dolné Rakúsko a Burgenland, organizácie NÖ.Regional a Regionalmanagement Burgenland uviedli ďalšie kroky pre prehĺbujúcu spoluprácu v rámci projektu baum. Memorandum tvorí základ pre vyjasnenie budúcej strategickej orientácie a možnej organizačnej formy projektu „baum“. V rámci projektu baum_cityregion je predmetom agendy realizácia Memoranda a vypracovanie Stratégie 2023+. Stratégia pre cezhraničný mestský región baum sa má uplatňovať od roku 2023.

Stratégia baum2023+ má vypracovať perspektívu ďalšieho rozvoja prihraničného regiónu. Má naznačiť krátkodobý a strednodobý výhľad (2023 až 2027). Pre baum 2023+ boli bližšie popísané nasledujúce témy.

- Kultúra a cestovný ruch: ako napr. valorizácia kultúrneho dedičstva: Rimania, židovské dedičstvo, podpora ekologického cestovného ruchu na riekach Morava a Dunaj, využitie impulzu z Dolnorakúskej krajinskej výstavy NÖ Landesausstellung 2022 – Tajomstvá Moravského poľa, ekologický cestovný ruch, cyklistika
- Ochrana prírody a klímy: ako napr. realizácia spoločných aktivít v oblasti ochrany klímy a adaptačných aktivít na zmenu klímy, zakladanie ekokoridorov a projektov biodiverzity – pri veľkých riekach Dunaj a Morava ako aj v obciach a mestských častiach
- Priestor a človek: ako napr. informácia a spoločná tvorba mienky o cezhraničných alebo cezhranične účinných veľkých projektoch infraštruktúry (napr. Kopčianska-Nesto), aktivity spolupráce v rámci vzdelávania, budovanie bilingválnych škôl na území projektu baum, Slováci v Rakúsku
- Mobilita: ako napr. vypracovanie cezhraničnej stratégie mobility pre región baum, rozšírenie nových autobusových a trajektových spojení, atď.

PRIORITA KULTÚRA A CESTOVNÝ RUCH

POZADIE A VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

veľký záujem na oboch stranách

kultúra a cestovný ruch majú pozitívnu konotáciu

rozdielne situácie v kompetenciách v AT a SK

kultúra je spojivom v regióne a posilňuje cezhraničné siete

cezhraničný kultúrny región, o ktorý sa usilujú obe strany

bol už ošetrovaný v projektoch baum2020 a baum_cityregion (Procesy Kultúrny región baum-Sever a baum-Juh)

cca 200.000 obyvateľov v regióne baum, z toho cca 10.000 Slovákov a Sloveniek v rakúskom okolí ako potenciálna cieľová skupina

POTREBA

jestvujú početné východiská na nadviazanie spolupráce v oblastiach prírodného a kultúrneho dedičstva

ešte je príliš málo spoločných projektov

Clearingové pracovisko Kultúra

robí historický multikultúrny priestor Bratislavy a jeho okolia turisticky a kultúrne využiteľným zabezpečuje priebežné zosúladovanie a cezhraničný dvojjazyčný kalendár podujatí

vyvíja dvojjazyčné médium s informáciami k ponuke v oblasti kultúry a cestovného ruchu

ZÁKLADNÁ STRATÉGIA

Spoločný rozvoj Rímskeho dedičstva, Židovského dedičstva a Dejín a príbehov spoločných hraníc (Border (hi)stories)

Ponuka zážitkov z krajiny a prírody

Objavovanie bodov záujmu (Points of Interest) a ich využívanie na spoločné aktivity

Etablovanie clearingového pracoviska Kultúra

CIELE

krátkodobé ciele

rozšírenie dvojjazyčnej ponuky v oblasti kultúry a cestovného ruchu, ukotvenie informácií z oblasti kultúry a cestovného ruchu v existujúcich médiách, etablovanie clearingového pracoviska, vytvorenie jedného alebo viacerých cezhraničných kultúrnych centier

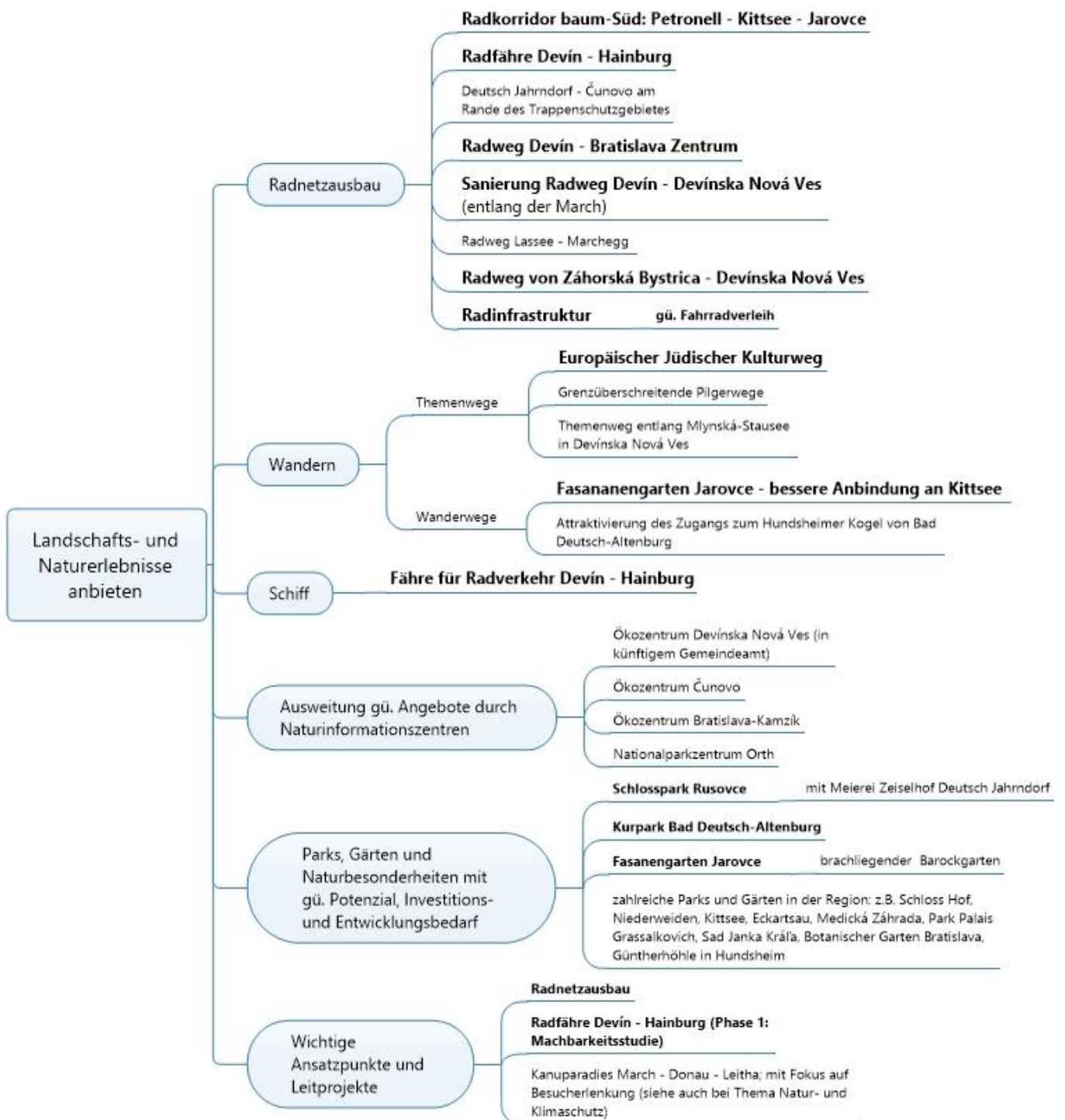
strednodobé ciele

digitalizované ponuky v oblasti kultúry a cestovného ruchu, uľahčiť ich využívanie, spustiť Preßburger Zeitung 2.0 (alebo stĺpčky v novinách obcí, resp. mestských častí), ukotvenie cezhraničných aspektov v stratégiách regionálnych organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry a cestovného ruchu

OPATRENIA A PROJEKTOVÉ NÁVRHY

Ponuka zážitkov z krajiny a přírody

(slovenský preklad tejto Mindmap v štýle zoznamu sa nachádza na nasledujúcej strane)

=====
Ponuka zážitkov z krajiny a prírody (slovenský preklad Mindmap):
=====

1 Rozšírenie cyklistickej siete

1.1 Cyklistický koridor baum-juh: Petronell - Kittsee - Jarovce

1.2 Cyklokompa Devín - Hainburg

1.3 Deutsch Jahrndorf - Čunovo na okraji chráneného územia dropa veľkého

1.4 Cyklotrasa Devín - Bratislava centrum

1.5 Obnova cyklotrasy Devín - Devínska Nová Ves (pozdĺž Moravy)

1.6 Cyklotrasa Lasseo - Marchegg

1.7 Cyklotrasa Záhorská Bystrica - Devínska Nová Ves

1.8 Cyklistická infraštruktúra

1.8.1 Cezhraničný prenájom bicyklov

2 Turistika

2.1 Tematické cesty

2.1.1 Európska židovská kultúrna cesta

2.1.2 Cezhraničné púte

2.1.3 Tematická cesta pozdĺž vodnej nádrže Mlynská v Devínskej Novej Vsi

2.2 Turistické trasy

2.2.1 Bažantnica Jarovce - lepšie napojenie na Kittsee

2.2.2 Zatraktívnenie prístupu k vrchu Hundsheimer Kogel z obce Bad Deutsch-Altenburg

3 Lod'

3.1 Kompa pre cyklistickú dopravu Devín - Hainburg

4 Rozšírenie cezhraničných ponúk prostredníctvom informačných centier pre prírodné lokality

4.1 Ekocentrum Devínska Nová Ves (na budúcom obecnom úrade)

4.2 Ekocentrum Čunovo

4.3 Ekocentrum Bratislava-Kamzík

4.4 Centrum národného parku Orth

5 Parky, záhrady a prírodné zvláštnosti s cezhraničným potenciálom, potrebou investícií a rozvoja

5.1 Zámocký park Rusovce

5.1.1 s majerom Zeiselhof (Sysľovec) Deutsch Jahrndorf

5.2 Kurpark (park kúpeľov) Bad Deutsch-Altenburg

5.3 Bažantnica Jarovce

5.3.1 baroková záhrada ležiaca úhorom

5.4 početné parky a záhrady v regióne: napr. Schloss Hof, Niederweiden, Kittsee, Eckartsau, Medická záhrada, Grassalkovichova záhrada, Sad Janka Kráľa, Botanická záhrada Bratislava, Güntherhöhle v Hundsheime

6 Dôležité východiskové body a hlavné projekty

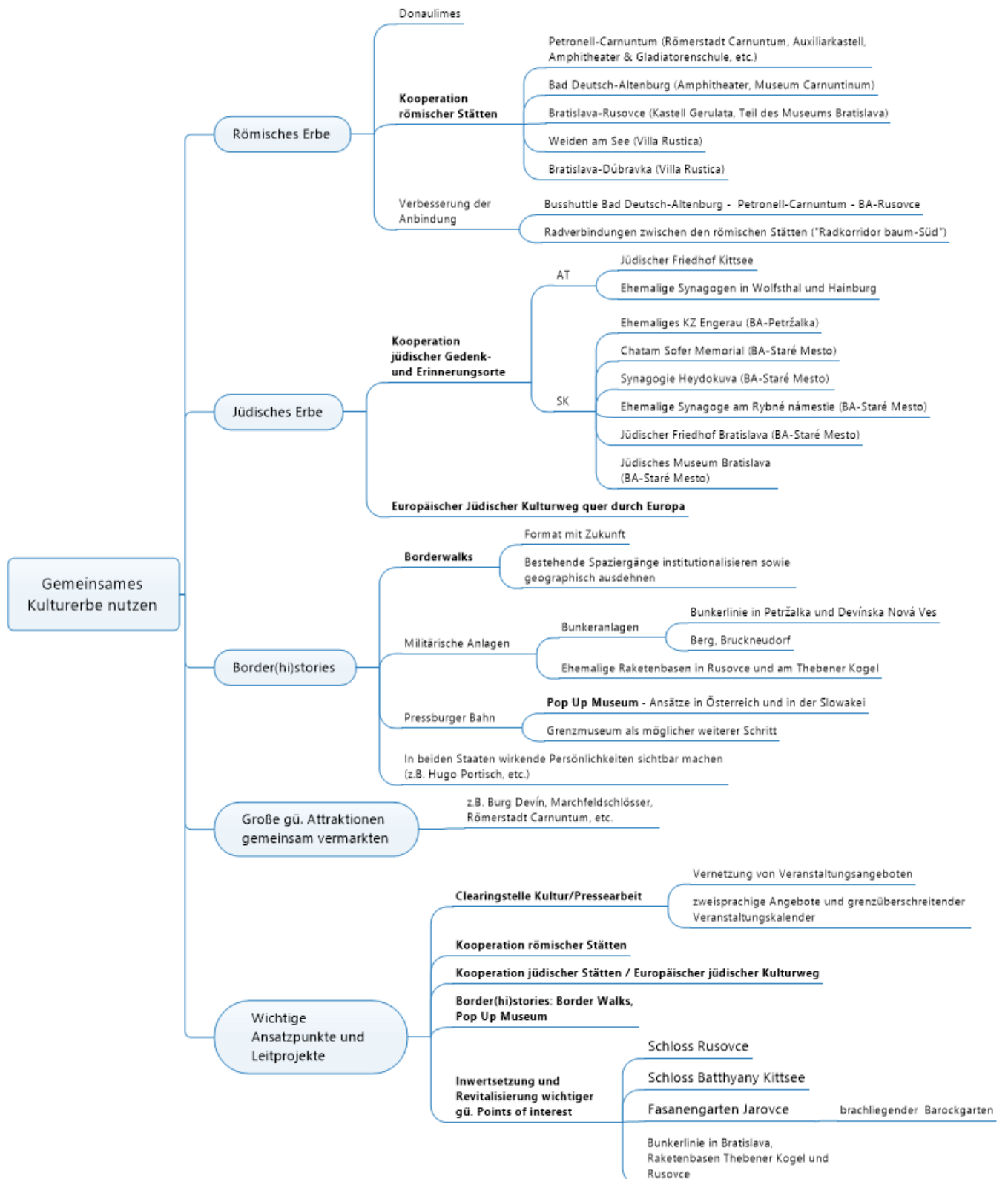
6.1 Rozšírenie cyklistickej siete

6.2 Cyklokompa Devín - Hainburg (fáza 1: štúdia realizovateľnosti)

6.3 Raj pre milovníkov kanoj Morava - Dunaj - Litava; so zameraním na usmernenie návštevníkov (viď aj pri téme ochrana prírody a klímy)

Využívanie spoločného kultúrneho dedičstva

(slovenský preklad tejto Mindmap v štýle zoznamu sa nachádza na nasledujúcej strane)

=====

Využívanie spoločného kultúrneho dedičstva (slovenský preklad Mindmap):

=====

1 Rímske dedičstvo

1.1 Dunajský limes

1.2 Spolupráca rímskych lokalít

1.2.1 Petronell-Carnuntum (Römerstadt Carnuntum, múzeum Auxiliarkastell, amfiteáter a škola gladiátorov atď.)

1.2.2 Bad Deutsch-Altenburg (amfiteáter, múzeum Carnuntinum)

1.2.3 Bratislava-Rusovce (Antická Gerulata, časť Múzea mesta Bratislavy)

1.2.4 Weiden am See (Villa Rustica)

1.2.5 Bratislava-Dúbravka (Villa Rustica)

1.3 Zlepšenie napojenia

1.3.1 Autobusová kyvadlová doprava Bad Deutsch-Altenburg - Petronell-Carnuntum - BA-Rusovce

1.3.2 Prepojenie cyklotrás medzi rímskymi lokalitami ("cyklistický koridor baum-juh")

2 Židovské dedičstvo

2.1 Spolupráca židovských pamätných a spomienkových miest

2.1.1 AT

2.1.1.1 Židovský cintorín Kittsee

2.1.1.2 Bývalé synagógy v obciach Wolfsthal a Hainburg

2.1.2 SK

2.1.2.1 Bývalý koncentračný tábor Engerau (BA-Petržalka)

2.1.2.2 Pamätník Chatama Sofera (BA-Staré Mesto)

2.1.2.3 Synagóga na Heydukovej ulici (BA-Staré Mesto)

2.1.2.4 Bývalá synagóga na Rybnom námestí (BA-Staré Mesto)

2.1.2.5 Židovský cintorín Bratislava (BA-Staré Mesto)

2.1.2.6 Múzeum židovskej kultúry Bratislava (BA-Staré Mesto)

2.2 Európska židovská kultúrna cesta naprieč Európou

3 Border(hi)stories

3.1 Borderwalks

3.1.1 Formát s budúcnosťou

3.1.2 Existujúce prechádzky v prihraničí inštitucionalizovať a geograficky rozšíriť

3.2 Vojenské zariadenia

3.2.1 Bunkre

3.2.1.1 Súbor bunkrov v Petržalke a Devínskej Novej Vsi

3.2.1.2 Berg, Bruckneudorf

3.2.2 Bývalé raketové základne v Rusovciach a na Devínskej Kobyle

3.3 Viedenská električka

3.3.1 Pop Up Museum - prístupy/východiská v Rakúsku a na Slovensku

3.3.2 Prihraničné múzeum ako možný ďalší krok

3.4 Zviditeľniť osobnosti pôsobiace v oboch štátoch (napr. Hugo Portisch atď.)

4 Spoločne propagovať veľké cezhraničné atrakcie

4.1 napr. hrad Devín, zámky a kaštiele v lokalite Marchfeld, Römerstadt Carnuntum atď.

5 Dôležité východiskové body a hlavné projekty

5.1 Informačné a poradenské pracovisko kultúra/práca s verejnosťou

5.1.1 Zosieťovanie ponúk na podujatia

5.1.2 Dvojazyčné ponuky a cezhraničný kalendár podujatí

5.2 Spolupráca rímskych lokalít

5.3 Spolupráca židovských lokalít / Európska židovská kultúrna cesta

5.4 Border(hi)stories: Border Walks, Pop Up Museum

5.5 Zhodnotenie a revitalizácia dôležitých cezhraničných Points of interest

5.5.1 Zámok Rusovce

5.5.2 Zámok Batthyany Kittsee

5.5.3 Bažantnica Jarovce

5.5.3.1 Baroková záhrada ležiaca úhorom

5.5.4 súbor bunkrov Bratislava, raketové základne Devínska Kobyla a Rusovce

NÁČRT VLAJKOVÉHO PROJEKTU k BORDERWALKS:

Border Walks pozri Dodatok

PRIORITA OCHRANA PRÍRODY A KLÍMY

POZADIE A VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Ochrana klímy nadobúda čoraz väčší význam

Klimatické parky a zelené plochy

Zatienenie na verejných miestach, zníženie rozlohy plôch bez možnosti vsakovania zrážkových vôd, plány ochrany pred horúčavami

Témy ochrany prírody už realizujú dôležití Stakeholderi

Veľkoplošné chránené oblasti v Národnom parku Donau-Auen, Marchauen ako spoločná téma a Malé Karpaty na Slovensku a v Rakúsku (Hundsheimer Berge – Karpatenausläufer/Karpatské predhorie).

Témy ochrany klímy majú ešte málo skutočných realizátorov

POTREBA

Stúpajúce počty návštevníkov a intenzívne využívanie voľného času vedú k zaťažovaniu prírodných priestorov – sú potrebné opatrenia na usmerňovanie návštevníkov

Intenzifikácia využívania obnoviteľných zdrojov energie, aby sme znižovali závislosť na dovozoch energií

Realizácia adaptačných aktivít na zmenu klímy vo verejných zelených priestoroch, aby sa zlepšila ich reziliencia (schopnosť ekosystému vrátiť sa do svojho východiskového stavu, pozn. prekl.)

ZÁKLADNÁ STRATÉGIA

Posilňovanie cezhraničných prírodných sietí (Malé Karpaty & Hundsheimer Berge, Národný park Donau-Auen & Dunajské luhy v Bratislave, vtáčie rezervácie v SK a AT, atď.)

Realizácia cezhraničných opatrení na tvorbu životného prostredia a vybudovanie siete ekocentier v regióne baum

Vybudovanie regiónu baum šetrného ku klíme

CIELE

krátkodobé ciele

Skúmanie možností foriem cezhraničnej spolupráce pri uskutočňovaní Bratislavského dunajského parku (BDP) - Iniciatíva Metropolitného inštitútu Bratislava

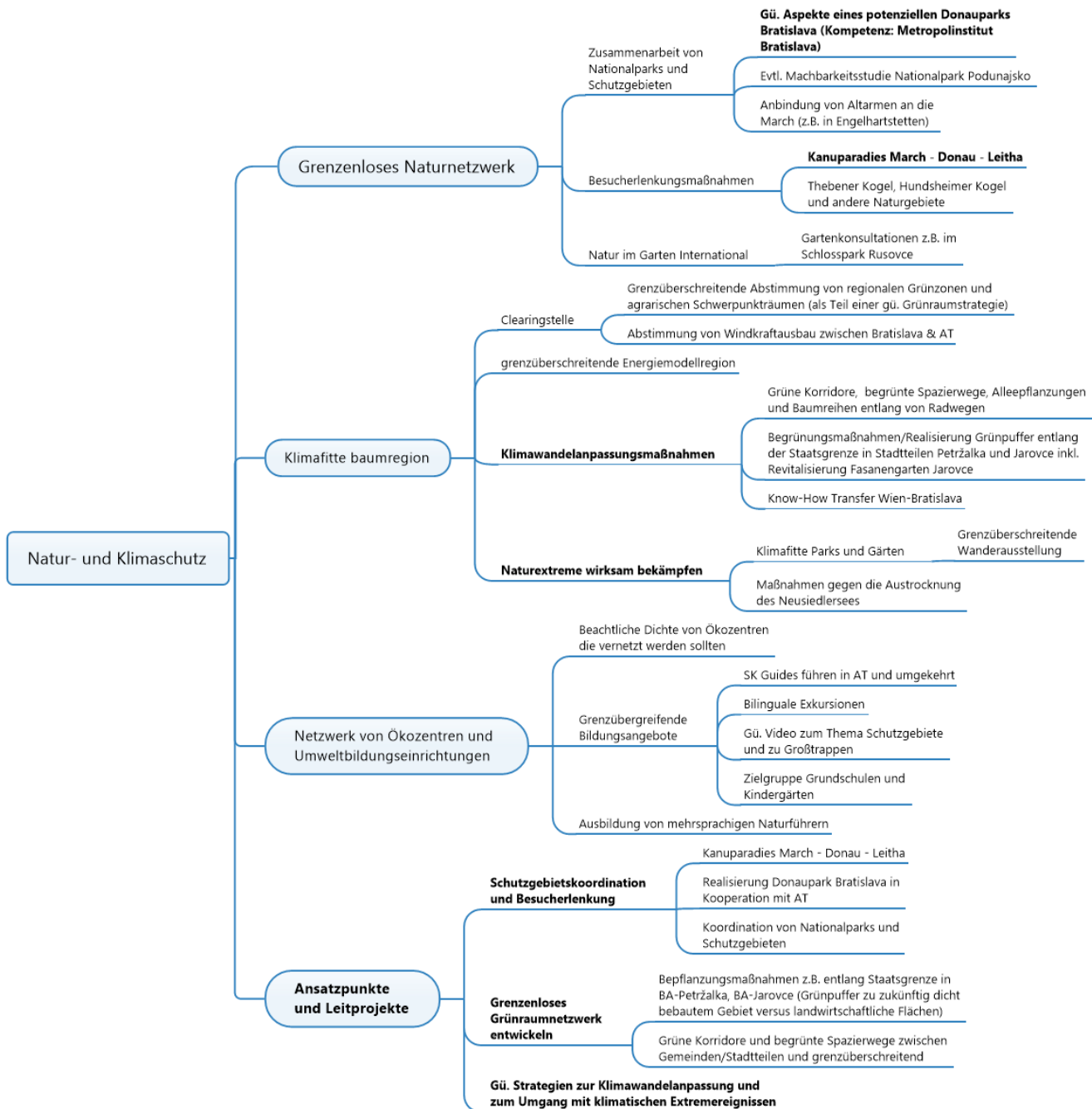
strednodobé ciele

Zosilnené formy cezhraničnej spolupráce chránených oblastí - najmä Národného parku Donau-Auen so slovenskými partnermi

Vypracovanie stratégií na adaptačné aktivity na zmenu klímy a na zaobchádzanie s klimatickými extrémnymi udalosťami

OPATRENIA A PROJEKTOVÉ NÁVRHY

(slovenský preklad tejto Mindmap v štýle zoznamu sa nachádza na nasledujúcej strane)

NÁČRT VLAJKOVÉHO PROJEKTU NA OCHRANU KLÍMY A ADAPTAČNÉ AKTIVITY NA ZMENU KLÍMY:

INTERREG VI - Cezhraničná stratégia/Iniciatíva k adaptačným aktivitám na zmenu klímy
- pozri Dodatok

INTERREG VI - Cezhraničná sieť zelených priestorov, pozri Dodatok

=====
Ochrana prírody a klímy (slovenský preklad Mindmap):
=====

1 Prírodná sieť bez hraníc

1.1 Spolupráca národných parkov a chránených území

1.1.1 Cezhraničné aspekty potenciálneho parku Bratislavského dunajského parku (kompetencia: Metropolitný inštitút Bratislavy)

1.1.2 Príp. štúdia realizovateľnosti Bratislavského dunajského parku

1.1.3 Napojenie mŕtvych ramien na Moravu (napr. v obci Engelhartstetten)

1.2 Opatrenia na usmernenie návštevníkov

1.2.1 Raj pre milovníkov kanoe Morava - Dunaj - Litava

1.2.2 Devínska Kobyla, vrch Hundsheimer Kogel a iné prírodné lokality

1.3 Príroda v záhrade medzinárodne

1.3.1 Konzultácie v záhradách napr. v zámockom parku Rusovce

2 Klimaticky odolný región baum

2.1 Informačné a poradenské pracovisko

2.1.1 Cezhraničné odsúhlasenie regionálnych zelených pásiem a poľnohospodársky relevantných lokalít (ako súčasť cezhraničnej stratégie pre zeleň)

2.1.2 Odsúhlasenie ďalšej výstavby veterných elektrární medzi Bratislava a AT

2.2 Cezhraničný energetický modelový región

2.3 Opatrenia pre adaptáciu na zmeny klímy

2.3.1 Zelené koridory, chodníky s výsadbou zelene, aleje a stromoradia pozdĺž cyklotrás

2.3.2 Opatrenia na výsadbu zelene/zabezpečenie zelených ochranných pásiem pozdĺž štátnej hranice v mestských častiach Petržalka a Jarovce vrátane revitalizácie Bažantnice Jarovce

2.3.3 Prenos know-how Viedeň-Bratislava

2.4 Účinný boj proti prírodným extrémom

2.4.1 Klimaticky odolné parky a záhrady

2.4.1.1 Cezhraničná putovná výstava

2.4.2 Opatrenia proti vysychaniu Neziderského jazera

3 Sieť ekocentier a zariadení environmentálneho vzdelávania

3.1 Značná hustota ekocentier, ktoré treba zosieťovať

3.2 Cezhraničná ponuka vzdelávania

3.2.1 Slovenskí sprievodcovia pôsobia v AT a opačne

3.2.2 Bilingválne exkurzie

3.2.3 Cezhraničné video na tému chránených území a dropa veľkého

3.2.4 Cieľová skupina základné školy a materské školy

3.3 Vzdelávanie viacjazyčných sprievodcov po prírode

4 Východiskové body a hlavné projekty

4.1 Koordinácia chránených území a usmernenie návštevníkov

4.1.1 Raj pre milovníkov kanoje Morava - Dunaj - Litava

4.1.2 Realizácia Bratislavského dunajského parku v spolupráci s AT

4.1.3 Spolupráca národných parkov a chránených území

4.2 Vypracovanie siete zelene bez hraníc

4.2.1 Opatrenia na výsadbu zelene napr. pozdĺž štátnej hranice v BA-Petržalka, BA-Jarovce (zelené ochranné pásmo pri husto zastavanom území verus poľnohospodárske plochy)

4.2.2 Zelené koridory a chodníky s výsadbou zelene medzi obcami/mestskými časťami a cezhranične

4.3 Cezhraničné stratégie ohľadom adaptácie na zmeny klímy a prístupu k extrémnym klimatickým javom

PRIORITA PRIESTOR A ČLOVEK

POZADIE A VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Projekt baum funguje od roku 2011 ako cezhraničná informačná platforma a clearingové pracovisko pre otázky územného plánovania a od roku 2018 ako clearingové pracovisko pre plánované zámery nadregionálneho významu.

Pás v Bratislave so šírkou cca 5 km medzi mestskou diaľnicou a štátnou hranicou sa predbežne zastavia počas nasledujúcich 30 rokov po etapách. Výstavba prvej etapy, štvrte NESTO, začala v roku 2021. Aj na rakúskej strane (Kittsee a Berg) sú menšie plochy na hranici, v územnom pláne určené na výstavbu.

Cca 10.000 Slovákov býva v širšom rakúskom okolí. V priamo hraničiacich rakúskych pohraničných obciach do Bratislavy pendluje cca 50 % dospelého obyvateľstva.

POTREBA

Výzvami sú integrácia (klasická téma mesto-okolie), zosilnená hranicou a bilingválnym vzdelávaním.

Sú potrebné informácie o možnostiach riadenia prihraničných stavebných zámerov a zámerov výstavby projektov a infraštruktúry nadregionálneho významu.

Sprostredkovateľská činnosť v prípade náhle vzniknutých cezhraničných problémov, vzájomné zapájanie sa do tvorby stratégií

ZÁKLADNÁ STRATÉGIA

podpora vzájomného porozumenia, umožňovanie integrácie Slovákov

zlepšovanie bilingválneho vzdelávania, vytváranie bilingválnej ponuky na letné pobyty detí a prácu s mládežou/sociálnu prácu

Ďalšie budovanie a formálne ukotvenie clearingového pracoviska na projektové zámery nadregionálneho významu.

CIELE

krátkodobé ciele

Zabezpečiť clearingové pracovisko pre územné plánovanie a zriadiť ho nezávisle od financovania

Zabezpečiť výmenu informácií o stavebných zámeroch Nesto 1 a 2

Uviest' do činnosti viac ponúk bilingválneho vzdelávania

Vypracovanie ponúk integrácie pre Slovákov v Rakúsku (bilingválne letné pobyty, práca s mládežou)

strednodobé ciele

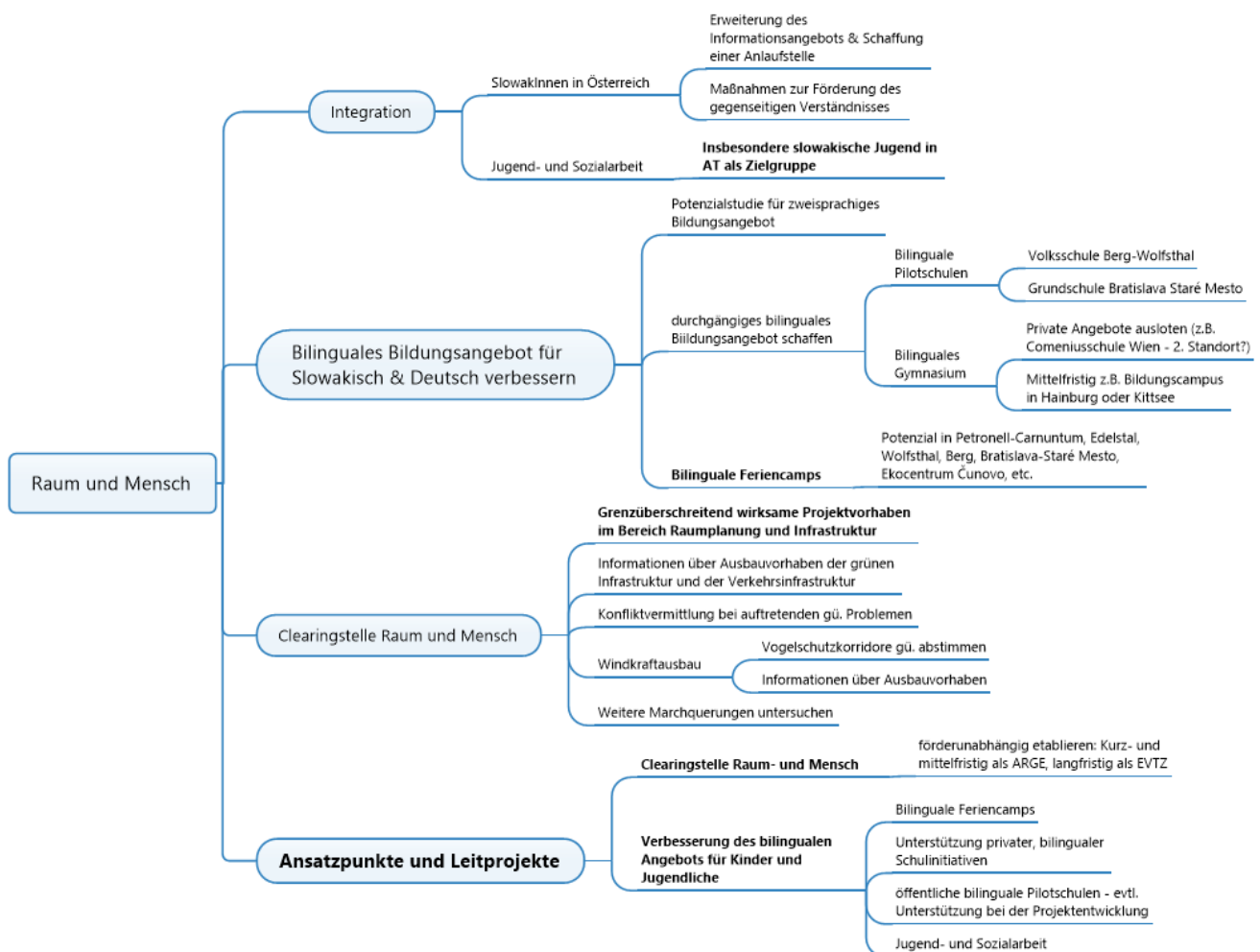
Podpora výmeny informácií o ďalších prihraničných stavebných zámeroch (napr. Kapitulské pole, Nové pole, Filmový park Jarovce, Prevádzkové územie Berg)

Vytvorenie kontaktného miesta pre Slovákov v Rakúsku

Zlepšená ponuka bilingválneho vzdelávania, bilingválne pilotné školy a bilingválne gymnázium

OPATRENIA A PROJEKTOVÉ NÁVRHY

(slovenský preklad tejto Mindmap v štýle zoznamu sa nachádza na nasledujúcej strane)

Priestor a človek (slovenský preklad Mindmap):

1 Integrácia

1.1 Slováci v Rakúsku

1.1.1 Rozšírenie ponuky informácií a vytvorenie kontaktného miesta

1.1.2 Opatrenia na podporu vzájomného porozumenia

1.2 Sociálna práca a práca s mládežou

1.2.1 Hlavne slovenská mládež v AT ako cieľová skupina

2 Zlepšenie bilingválnej ponuky na vzdelávanie v slovenčine a nemčine

2.1 Štúdiá s potenciálmi pre dvojjazyčnú ponuku vzdelávania

2.2 Vytvorenie priebežnej bilingválnej ponuky vzdelávania

2.2.1 Bilingválne pilotné školy

2.2.1.1 Základná škola Berg-Wolfsthal

2.2.1.2 Základná škola Bratislava Staré Mesto

2.2.2 Bilingválne gymnázium

2.2.2.1 Zistiť ponuky súkromných škôl (napr. škola Comeniuschule Wien - 2. lokalita ?)

2.2.2.2 Zo strednodobého hľadiska napr. vzdelávací kampus v obci Hainburg alebo Kittsee

2.3 Bilingválne prázdninové tábory

2.3.1 Potenciál v Petronell-Carnuntum, Edelstal, Wolfsthal, Berg, Bratislava-Staré Mesto, Ekocentrum Čunovo atď.

3 Informačné a poradenské pracovisko Priestor a človek

- 3.1 Projektové zámery v oblasti územného plánovania a infraštruktúry
- 3.2 Informácie o zámeroch na rozšírenie zelenej a dopravnej infraštruktúry
- 3.3 Riešenie prípadných cezhraničných problémov
- 3.4 Rozšírenie veterných elektrární
 - 3.4.1 Cezhraničné odsúhlasenie koridorov vtáctva
 - 3.4.2 Informácie o zámeroch na rozšírenie
- 3.5 Preskúmať ďalšie prechody cez Moravu

4 Východiskové body a vedúce projekty

- 4.1 Informačné a poradenské pracovisko Priestor a človek
 - 4.1.1 Etablovanie nezávisle od dotácií: krátkodobo a strednodobo ako pracovné spoločenstvo, dlhodobo ako EZÚS
- 4.2 Zlepšenie bilingválnej ponuky pre deti a mládež
 - 4.2.1 Bilingválne prázdninové tábory
 - 4.2.2 Podpora súkromných, bilingválnych školských iniciatív
 - 4.2.3 Verejné bilingválne pilotné školy - príp. podpora pri vypracovaní projektu
 - 4.2.4 Sociálna práca a práca s mládežou

PRIORITA MOBILITA

POZADIE A VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Individuálna doprava je zodpovedná za veľkú časť cezhraničného objemu dopravy. Zóny krátkodobého parkovania a zóny parkovania pre obyvateľov v Bratislave sa rozširujú, súčasne však ešte nie sú dostupné zariadenia typu Park&Ride (zaparkuj & cestuj) – plánuje sa však výstavba zariadenia P&R na výstavisku Incheba v blízkosti hranice. Nejestvuje prechod cez rieku Morava pre automobily na území mesta Bratislavy.

Jestvuje malý počet spojení regionálnej verejnej dopravy cez štátnu hranicu (2 železničné spojenia a od septembra 2022 tiež 1 autobusové spojenie); chýba vyplnenie medzery na úseku Viedenskej električky (Pressburger Bahn) medzi obcou Wolfsthal a mestskou časťou Bratislava-Petržalka.

Zóny v blízkosti hranice, osobitne zaťažené dopravou, sú miestne oblasti miest a obcí Hainburg, Wolfsthal, Berg a Kittsee – dopravné kolóny, konflikty medzi cyklistami a vodičmi, atď. Toto zaťaženie ešte vzrastie po výstavbe nových mestských štvrtí v Bratislave. Dôvodmi uvedeného stavu sú chýbajúca ponuka verejnej dopravy a využívanie týchto cestných spojení v snahe vyhnúť sa plateniu mýta na spoplatnených cestách.

Štruktúry a úrovne zodpovednosti v Rakúsku a na Slovensku sú veľmi rozdielne.

POTREBA

Vybudovanie cezhraničných spojení verejnej dopravy

ako súčasť dopravných združení VOR (Verkehrsverbund Ost-Region) a BID (Bratislavská integrovaná doprava)

Optimalizácia jestvujúcich liniek autobusovej a železničnej dopravy

Vybudovanie clearingového pracoviska pre cezhraničnú mobilitu

dôležité je pravidelné vzájomné zosúladzovanie zámerov najdôležitejších aktérov (v meste Bratislava, v spolkovej krajine Dolné Rakúsko, spolkovej krajine Bgld, v Bratislavskom samosprávnom kraji, v dopravných združeniach VOR a BID)

Povedomie o premávke – informácie pre cezhranične dochádzajúcich na základe modelu www.wienpendeln.at

ZÁKLADNÁ STRATÉGIA

Vypracovanie cezhraničnej stratégie mobility

Sledovanie manažmentu parkovacích miest v Bratislave s účinkami na hraničný priestor a cezhraničných pendlerov a poskytovanie príslušných informácií

Definovanie Stakeholderov v Bratislave pre clearingové pracovisko v Bratislave (napr. DPB, BID)

CIELE

krátkodobé ciele

Štúdie uskutočniteľnosti k cezhraničným zámerom, ako napr. kompa pre cyklistov Hainburg - Devín, cezhraničné cyklistické chodníky, cezhraničné zdieľanie bicyklov - Bikesharing, cezhraničné tarifné body, vyplnenie medzery na úseku Viedenskej električky (Pressburger Bahn), atď.

Prihraničné zariadenia Park&Ride

Rozšírená sieť cyklistických chodníkov

strednodobé ciele

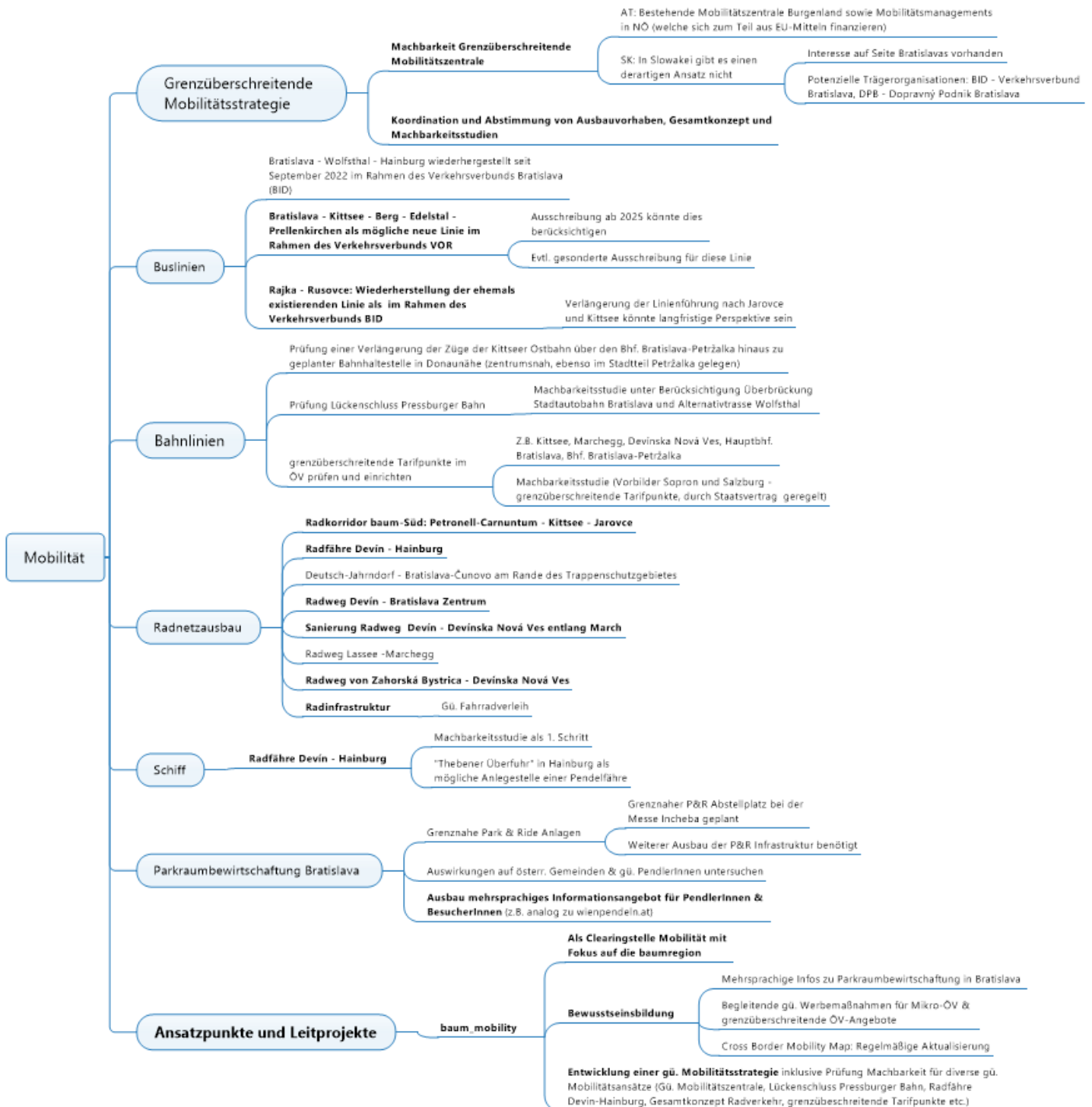
Vytvorenie centrály mobility v Bratislave

Zriadenie a sprevádzanie ponuky verejnej dopravy v malom rozsahu (Mikro-ÖV) v rakúskom regióne baum na juh od rieky Dunaj s možnosťou prestupovania na Slovensko

Ďalšia cezhraničná autobusová linka ako časť systému siete VOR (Bratislava-Kittsee-Berg-Edelstal-Prellenkirchen)

OPATRENIA A PROJEKTOVÉ NÁVRHY

(slovenský preklad tejto Mindmap v štýle zoznamu sa nachádza na nasledujúcej strane)

NÁČRT VLAJKOVÉHO PROJEKTU k OPATRENIAM MOBILITY INTERREG VI - BAUM_MOBILITY , pozri dodatok

Mobilita

1 Cezhraničná stratégia mobility

1.1 Možnosť fungovania cezhraničnej centrály mobility

1.1.1 AT: Existujúca Centrála mobility Burgenland ako aj Manažment mobility v Dolnom Rakúsku (financované sčasti z prostriedkov EÚ)

1.1.2 SK: na Slovensku takýto prístup neexistuje

1.1.2.1 existuje záujem zo strany Bratislavy

1.1.2.2 Potenciálni zriaďovatelia: BID - Bratislavská integrovaná doprava, a.s.; DPB - Dopravný podnik Bratislava, a.s.

1.2 Koordinácia a odsúhlasenie zámerov na rozšírenie, celkový koncept štúdie realizovateľnosti

2 Autobusové linky

2.1 Bratislava - Wolfsthal - Hainburg opätovne spustená od septembra 2022 v rámci BID

2.2 Bratislava - Kittsee - Berg - Edelstal - Prellenkirchen ako možná nová linka v rámci Verkehrsverbund VOR - Integrovaná doprava Región Východ

2.2.1 Obstarávanie od 2025 by to mohlo zohľadniť

2.2.2 Príp. osobitné obstarávanie pre túto linku

2.3 Rajka - Rusovce: opätovné spustenie bývalej linky v rámci BID

2.3.1 Predĺženie linky do mestskej časti Jarovce a obce Kittsee by mohlo byť perspektívne z dlhodobého hľadiska

3 Železničné linky

3.1 Overenie predĺženia vlakov železnice Kittseer Ostbahn cez stanicu Bratislava-Petržalka až po plánovanú zastávku v blízkosti Dunaja (v blízkosti centra, takisto v MČ Petržalka)

3.2 Overenie napojenia chýbajúcej časti Viedenskej električky

3.2.1 štúdia realizovateľnosti pri zohľadnení premostenia mestskej diaľnice Bratislava a alternatívnej trasy Wolfsthal

3.3 overiť a zriadiť cezhraničné tarifné body vo verejnej doprave

3.3.1 napr. Kittsee, Marchegg, Devínska Nová Ves, Bratislava Hlavná stanica, železničná stanica Bratislava-Petržalka

3.3.2 štúdia realizovateľnosti (príklad Sopron a Salzburg - cezhraničné tarifné body, ktoré sú upravené v medzištátnej zmluve)

4 Rozšírenie cyklistickej siete

4.1 Cyklistický koridor baum-juh: Petronell-Carnuntum - Kittsee - Jarovce

4.2 Cyklokompa Devín - Hainburg

4.3 Deutsch-Jahrndorf - Bratislava-Čunovo na okraji chráneného územia dropa veľkého

4.4 cyklotrasa Devín - Bratislava centrum

4.5 Oprava cyklotrasy Devín - Devínska Nová Ves pozdĺž Moravy

4.6 Cyklotrasa Lasee -Marchegg

4.7 Cyklotrasa Záhorská Bystrica - Devínska Nová Ves

4.8 Cyklistická infraštruktúra

4.8.1 Cezhraničný prenájom bicyklov

5 Lod'

5.1 Cyklokompa Devín - Hainburg

5.1.1 štúdia realizovateľnosti ako 1. krok

5.1.2 "Devínsky prechod" v Hainburgu ako možné prístavisko pre kompu

6 Obhospodarovanie parkovacích plôch Bratislava

6.1 Park & Ride v blízkosti hranice

6.1.1 P&R sa plánuje pri výstavisku Incheba

6.1.2 Potrebné je ďalšie rozšírenie infraštruktúry P&R

6.2 Preskúmať dôsledky pre rakúske obce a cezhraničných pendlerov

6.3 Rozšírenie viacjazyčnej ponuky informácií pre pendlerov a návštevníkov (napr. analogicky ako je stránka wienpendeln.at)

7 Východiskové body a hlavné projekty

7.1 baum_mobility

7.1.1 Ako informačné stredisko mobilita so zameraním na región baum

7.1.2 Tvorba povedomia

7.1.2.1 Viacjazyčné informácie k obhospodarovaniu parkovacích plôch v Bratislave

7.1.2.2 Sprievodné cezhraničné reklamné opatrenia pre verejnú mikrodopravu a cezhraničné ponuky verejnej dopravy

7.1.2.3 Mapa cezhraničnej mobility: pravidelná aktualizácia

7.1.3 Vypracovanie cezhraničnej stratégie mobility vrátane overenia realizovateľnosti pre rôzne prístupy v rámci mobility (cezhraničná centrála mobility, doplnenie chýbajúcej časti Viedenskej električky, cyklokompa Devín-Hainburg, celkový koncept pre cyklistickú dopravu, cezhraničné tarifné body atď.)

VLAJKOVÉ PROJEKTY NA REALIZÁCIU STRATÉGIE

V rámci vypracovania stratégie ďalšieho rozvoja Bratislavy a jej okolitých obcí na rakúskej strane odporučila riadiaca skupina projektu, aby sa vypracovala koncepcia troch "**Majákových projektov**", ktoré sa majú vypracovať do konca roka 2022.

- Dva z týchto možných projektov budúcnosti sa týkajú tematickej oblasti Ochrana klímy. Tu boli spoločne s potenciálnymi nositeľmi projektov zhromaždené nápady na **cezhraničnú sieť zelených priestorov** a vypracovaná prvá koncepcia spoločného projektu. Cieľom druhého projektu je vypracovanie **cezhraničnej stratégie/iniciatívy k adaptačným aktivitám na zmenu klímy v regióne baum s realizáciou pilotných opatrení**
- Ďalší projekt budúcnosti sa týka tematickej oblasti **Mobilita**. Spoločne s najdôležitejšími aktérmi bola s „**baum_mobility**“ vypracovaná koncepcia k **Vybudovaniu cezhraničných služieb v oblasti mobility** v regióne baum
- Ďalším možným Majákovým projektom sa týka tematickej oblasti **Kultúra a cestovný ruch**. Aj tu boli s najdôležitejšími aktérmi spracované nápady ku koncepcii projektu na **Ďalší rozvoj "Prechádzok cez hranicu/Border Walks"**. Tieto dvojjazyčné nemecko-slovenské tematické prechádzky v blízkosti hranice zaznamenali v ostatných rokoch veľký úspech a majú sa naďalej rozvíjať so zameraním na digitalizáciu a dlhodobú realizáciu. V tejto súvislosti sa objavili možné východiská:
 - A.) Vypracovanie projektu INTERREG,
 - B.) Časť iného projektu Interreg,
 - C.) Projekt malého rozsahu INTERREG, resp. ako séria viacerých projektov malého rozsahu
 - D.) Realizácia vo vlastnom rozsahu pôsobnosti/bez podpory.

Tieto riadiace projekty boli vypracované v období od augusta do októbra 2022 v rámci troch konkretizačných workshopov (v dňoch 19.09. a 20.09.) a naďalej prehlbované v rámci početných bilaterálnych rozhovorov. Vlajkové projekty a náčrty projektov INTERREG, ktoré na ne nadväzujú, sú uvedené v dodatku.

TERMÍNY A KOORDINAČNÉ STRETNUTIA

Úvodné stretnutie projektu dňa 23.09.2021

Príprava koordinácie projektu s tímom baum dňa 10.12.2021

Riadiaca skupina baum dňa 19.01.2022

Samostatné rozhovory so starostami baum a členmi riadiacej skupiny prostredníctvom tímu baum

Koordináčn é termíny s tímom baum na prípravu a vyhodnotenie ankiet medzi starostami v dňoch 01.02.2022, 15.03.2022, 21.04.2022 a 27.04.2022

Strategický deň baum s tematickými workshopmi dňa 25.04.2022

Stretnutie so starostami baum dňa 11.05.2022

Riadiaca skupina baum dňa 18.05.2022

Konkretizačný workshop projektu baum_mobility dňa 19.09.2022

Konkretizačný workshop projektu baum_borderwalks dňa 19.09.2022

Konkretizačný workshop projektu baum_climate change dňa 20.09.2022

DODATOK

1. Náčrt vlajkového projektu Ochrana klímy a Adaptačné aktivity na zmenu klímy

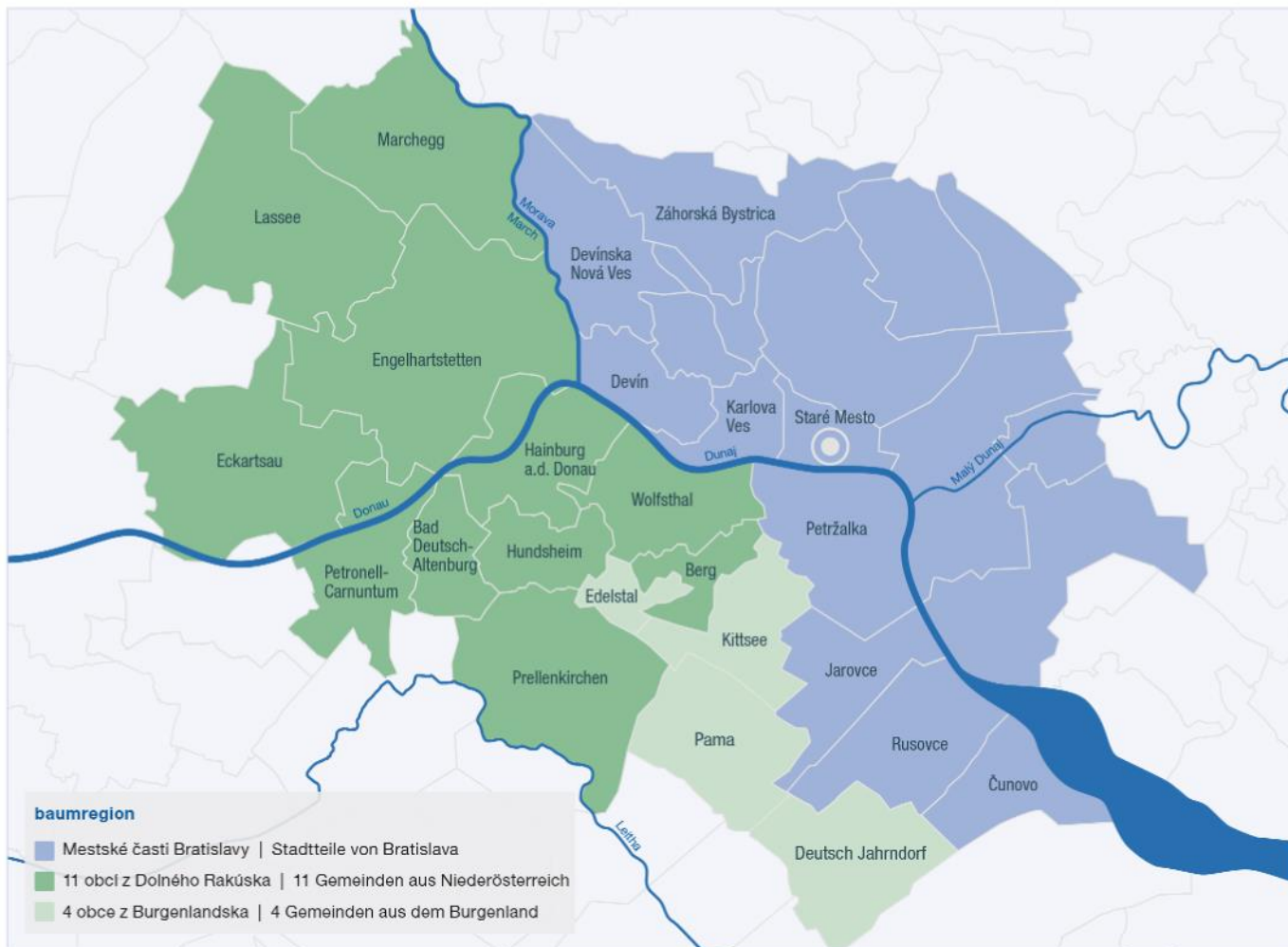
1.1 INTERREG VI - Cezhraničná sieť zelených priestorov

1.2 INTERREG VI - Cezhraničná stratégia/Iniciatíva k adaptačným aktivitám na zmenu klímy

2. Náčrt vlajkového projektu Borderwalks

3. Náčrt vlajkového projektu Opatrenia mobility

3.1 INTERREG VI baum_mobility – cezhraničná mobilita v Bratislave a okolí na rakúskej strane

Partnerské organizácie | Partnerorganisationen

HLAVNÝ PARTNER | LEAD PARTNER
 Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
 Primaciálne námestie 1 | 814 99 Bratislava
www.bratislava.sk

**PROJEKTOVÝ PARTNER
 PROJEKTPARTNER**
 Wirtschaftsagentur Burgenland GmbH
 Marktstraße 3 | 7000 Eisenstadt
www.wirtschaftsagentur-burgenland.at

PROJEKTOVÝ PARTNER | PROJEKTPARTNER
 NÖ.Regional.GmbH
 Schlossstraße 1 | 2801 Katzelsdorf
 Hauptstraße 31 | 2225 Zistersdorf
www.noeregional.at

Financovanie | Finanzierung

Podporené v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko.
 Gefördert im Rahmen des Kooperationsprogramms Interreg V-A Slowakei – Österreich.

